

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

the content of a musical work and provides personal professional and creative growth' [2].

Thus, by synthesising the knowledge of scholars on the definition of performing culture, it is possible to specify the concept of performing culture and emphasise its important influence on the process of formation of future vocalists, which takes place through the mastery and use of a set of scientific, methodological, vocal and performing knowledge, skills and abilities.

LIST OF REFERENCES

1. Косінська, Н. Л. (2017). Сутнісна характеристика сценічно-образної культури майбутніх вчителів музичного мистецтва в процесі вокальної підготовки. *Journal «ScienceRise: PedagogicalEducation»*. 2017. №10 (18). 4–8.

2. Михалюк, А.М. (2014). *Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва*. (Автореф. дис. канд. пед. наук) К., НПУ імені М.П. Драгоманова. 22 с.

Артем КРИКІН,
Державний заклад
«Південноукраїнський національний
університет імені К. Д. Ушинського»;
науковий керівник:
кандидат мистецтвознавства,
доцент кафедри музичного
мистецтва і хореографії
Ольга ВОРОНОВСЬКА

СПЕЦИФІЧНІ РИСИ ПРОЯВУ АРТИСТИЗМУ ВИКОНАВЦЯ-СПІВАКА

У статті розглядаються специфічні риси прояву артистизму виконавця-співака, які формують його сценічну ідентичність та визначають вплив на слухачів. Артистизм співака не обмежується лише вокальними здібностями, а включає широкий спектр елементів, що сприяють емоційному та естетичному сприйняттю виступу.

Артистизм виконавця-співака — це складний і багатогранний феномен, що охоплює не лише технічні навички, а й емоційну глибину, творчий підхід та здатність до комунікації з аудиторією. Він виявляється в умінні передавати емоції та створювати зв'язок із слухачами, що робить виступи не лише технічно досконалими, але й емоційно значущими.

Цей артистичний прояв ґрунтується на поєднанні музично-інтелектуальних, вокально-технологічних і творчо-комунікативних аспектів. Музично-інтелектуальні навички забезпечують розуміння структури твору,

дозволяючи виконавцеві вносити власні інтерпретації. Вокально-технологічні здібності, включаючи контроль над голосом і технічні прийоми, дають змогу досягати різноманітності звучання, в той час як творчо-комунікативні властивості дозволяють артисту взаємодіяти з публікою, створюючи емоційний зв'язок.

Дослідники О.Гришина, В.Гришина та О.Юрчук розглядають феномен артистизму виконавця як особистісну потребу у самовираженні та самовдосконаленні. Разом з тим, вони вважають, що артистизм виражає «здатність комунікативного впливу на слухацьку аудиторію шляхом зовнішнього вираження внутрішнього змісту художнього образу твору» (1, с.193). Встановлення зорового зв'язку, використання жестів і усмішок дійсно допомагає створити відчуття, що виконавець звертається безпосередньо до кожного слухача. Це робить аудиторію частиною шоу, забезпечуючи інтерактивність виступу. Без харизми все це стає набагато складнішим. Артистичний виконавець завжди притягує увагу, а без цього зорового контакту та виразності виступ може виглядати плоским і відстороненим. Харизма дозволяє артисту не лише спілкуватися з аудиторією, а й створювати емоційний зв'язок, що робить виконання запам'ятовуваним.

Впевненість у собі відіграє величезну роль у сценічній харизмі. Артисти, які вірять у свої здібності, виглядають більш привабливими та переконливими. Це не лише про те, як вони співають, але й про те, як вони поведуться на сцені — їхня постава, жести та рухи можуть підкреслити цю впевненість.

Унікальний стиль і образ виконавця також важливі. Це може бути як візуальний аспект — костюми, макіяж, так і особливості виконання — інтерпретація пісень, манера спілкування. Усе це формує загальне враження і допомагає артисту виділитися на фоні інших.

Нарешті, емоційна виразність — це те, що робить виконання живим. Виконавці, які можуть передати широкий спектр емоцій, від радості до смутку, здатні захопити слухачів і зробити їх учасниками емоційної подорожі.

Для багатьох артистів мистецтво стає не лише професією, а й способом знайти своє місце у світі, висловити свої думки, почуття та переживання. Саме через виступи вони реалізують свої внутрішні прагнення, формують свій творчий світ і знаходять зв'язок із аудиторією. Виконавець, володіючи цією здатністю, не просто виконує пісню; він перетворює її в живу історію, що відгукується в серцях слухачів. Через нюанси виконання, інтерпретацію тексту та емоційний підхід артист здатний впливати на аудиторію, викликаючи в них співпереживання, радість, сум або натхнення.

Таким чином, артистизм стає не лише засобом самовираження, а й важливим інструментом для комунікації з публікою. Це взаємодія, яка дозволяє артисту та слухачеві створити спільний простір, де музика стає містком між їхніми душами, дозволяючи кожному відчути себе частиною

чогось більшого. Творчість співака стає відображенням не лише його особистості, але й колективного досвіду, культурних традицій і емоцій, які резонують в суспільстві.

Одним із найважливіших аспектів артистизму є музикальність артиста, яка становить основу його творчого вираження. Музикальність включає не лише здатність виконувати ноти, але й чуття ритму, гармонії та мелодії, що дозволяє співакові глибше відчувати твір. Це вміння сприймати музику не лише як набір нот, а як живий організм, що дихає емоціями. В.Чень визначає артистизм як вищий рівень мистецької зрілості співака, який проявляється в сформованих музично-інтелектуальних, вокально-технологічних і творчому комунікативних властивостях (2, с.91).

Технічна майстерність є однією з найважливіших складових артистизму виконавця-співака. Вона охоплює широкий спектр навичок, які дозволяють артисту реалізувати свій творчий потенціал на сцені. По-перше, контроль над голосом — це фундаментальний аспект, що включає вміння регулювати тон, об'єм та тембр звучання. Це дозволяє виконавцеві не лише відтворювати ноти з високою точністю, але й передавати різноманітні емоції, адаптуючи звучання під конкретний твір.

Правильна артикуляція є ще одним важливим елементом технічної майстерності. Виконавець повинен чітко вимовляти слова, щоб слухачі могли зрозуміти текст пісні. Це особливо актуально для жанрів, де лірика має великий емоційний або концептуальний зміст. Чітка артикуляція сприяє створенню більшої виразності виконання та допомагає слухачам зануритися у зміст твору.

Динаміка — це здатність варіювати силу звучання, від тихих, ніжних моментів до потужних, емоційних кульмінацій. Вміння контролювати динамічний спектр дозволяє артисту створювати драматургію в музиці, підкреслюючи важливі моменти в композиції. Це також може бути використано для створення контрасту між різними частинами пісні, що робить виконання ще більш захопливим.

Використання різноманітних вокальних прийомів, таких як глісандо, фальцет, вібрато та імпровізація, також відіграє важливу роль у формуванні артистичного виконання. Ці прийоми допомагають співакові додати унікальність та індивідуальність своєму стилю, дозволяючи виділитися серед інших виконавців. Наприклад, вібрато може надати звучанню емоційної насиченості, тоді як імпровізація дозволяє артисту вносити елементи несподіванки та креативності.

Загалом, технічна майстерність виконавця-співака є комплексним поєднанням контролю, точності та виразності, що дозволяє реалізувати його творчі задуми на сцені. Ці навички, поєднуючись з емоційною складовою та артистичним вираженням, створюють яскраве та незабутнє виконання, яке залишає слід у серцях слухачів.

Таким чином, артистизм є результатом інтеграції цих трьох складових, які разом створюють потужний ефект на публіку. Співак, що досяг цього

рівня зрілості, здатен не лише виконувати музику, а й перетворювати її на живий, емоційний досвід, що запам'ятовується. Ця здатність підкреслює значення мистецтва як засобу спілкування та вираження внутрішнього світу артиста.

Отже, дослідження специфічних рис прояву артистизму виконавця-співака свідчить про те, що артистизм є складним та багатогранним явищем, яке складається з різних елементів. Хоча вокальні здібності залишаються важливими, саме емоційна виразність, сценічна присутність та комунікація з аудиторією відіграють ключову роль у формуванні успішного сценічного образу. Таким чином, артистизм виконавця-співака не лише підвищує рівень виконання, але й значно впливає на сприйняття музики слухачами, підкреслюючи необхідність комплексного підходу до розвитку виконавських навичок у сучасному мистецтві.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гришина О., Гришина В., Юрчук О. (2021). Артистизм як особистісна характеристика виконавця-піаніста. *Педагогіка*. Вип.3, ч.1. С. 192–198.
2. Чень В. (2017). Специфіка й структура виконавського артистизму майбутніх викладачів вокалу та педагогічні принципи його вдосконалення. *Психолого-педагогічні науки*. No 1. С. 90–95.

ХУ СЯОСЯ,

здобувачка другого рівня вищої освіти,
Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського».

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук,
Захар ДУБОВИЙ

РОЗВИТОК АРТИСТИЗМУ СТУДЕНТІВ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ

У професійних підготовці студентів музично-педагогічних спеціальностей важливе місце посідає проблема формування артистизму – професійної якості, що сприяє її успішній самореалізації та творчому вирішенню професійних завдань. Артистизм передбачає не лише досконале оволодіння предметом викладання, зокрема музичною педагогікою, сучасною дидактикою, педагогічною психологією, а й певною мірою мистецтвом акторської майстерності. Саме артистизм є найбільш значущим із цілого ряду якостей, що характеризують постать педагога-музиканта, оскільки є показником рівня його музичної і духовної культури, значення

ЗМІСТ

Реброва О.

Мистецтво і наративи національно-патріотичного вихованн.....3

Шип С.

Музична педагогіка як практика, техніка, технологія, наука і мистецтво.....6

Ковальчук А.

Art as a means of improving the psychological state of personality.....7

Zheng Peixi, Stepanova L.

Formation of artistic skills as a task of vocal training of future bachelors of musical art.....11

Хе Сяо, Ашихміна Н.

Мотиваційно-ціннісне ставлення до вокальної підготовки майбутніх бакалаврів музичного мистецтва: сутність поняття.....14

Chen Yintsin, Ashykhmina N.

Reflective personality culture: interdisciplinary aspects of understanding.....17

Li Lanzhu, Rebrova, G.

Functionality and modern aspects of the development of folk-song creativity18

Milihlazova O., Stepanova L.

To the definition of the essence of the concept of "musical logarithmic" and its role in the development of preschool children.....21

Бендікова С.

Методологічні підходи та педагогічні принципи навчання співу в закладах мистецької освіти України та Ізраїлю.....25

Касьяненко Л.

Практичні поради методу розвитку художньо-виконавської творчості учня (прості відповіді на складні питання).....28

Йордан Н.

Родинно-обрядові свята Закарпаття у хореографічному мистецтві.....31

Неживясова М.

Формування виконавської компетенції здобувачів вищої освіти засобами інноваційних вокальних методик.....34

Му Сюєцзяо, Шип С.

Формальні та змістовні властивості стилю модерн у музичному мистецтві.....37

Матуліна І., Волкова Ю.

Соціальні функції хореографії в сучасному суспільстві.....39

Хао Шуан, Ірігіна С.

Ways to develop the musical and performing culture of future vocal teachers performing culture is a holistic communication system.....46

Крикін А.